

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

► TEMA

La nova unidimensionalitat de la IA

El 1964, Herbert Marcuse va encunyar el terme 'Home Unidimensional' per descriure una societat anestesiada per la televisió. Avui, mig segle després, la intel·ligència artificial ens promet una vida més senzilla, però, a quin preu? A costa de deixar de pensar per nosaltres mateixos.

Nunca dejamos de ser unidimensionales

♦ Sergio Ceñera Luque *

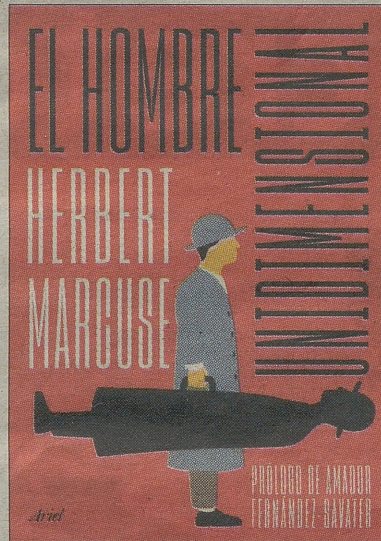

En 1964, el filòsof alemany Hebert Marcuse va publicar una obra complexa, però a su vez muy interesante, llamada *El Hombre Unidimensional*. En ella, criticaba en como después de un largo día de trabajo obrero y burgués llegaban a su casa, se sentaban y veían la televisión. Creando así un punto de

unión entre ambas clases sociales, generando al famoso hombre unidimensional.

Es cierto, que es difícil pensar a día de hoy, con la gran variedad de oferta televisiva que existe, desde los canales tradicionales hasta Netflix y YouTube, que la situación comentada por Marcuse siga ocurriendo. La realidad es que en la actualidad esta unidimensionalidad es más fuerte que nunca.

Ha aparecido una nueva herramienta aún más poderosa para

crear esta unidimensionalidad: la inteligencia artificial. La IA se ha convertido en la diosa salvadora de todos nuestros problemas, nos informa, nos 'ayuda' en nuestro día a día, hasta el punto que es benevolente y agradecida porque la use-

mos. Es buscar información en Google y encontrar un resumen hecho por IA, es buscar un trabajo y que la respuesta a la solicitud te la haga una IA, es hacer un trabajo académico para la universidad y que lo haga la IA. Todo bajo el pretexto de que así es más sencillo.

La promesa de un mundo más fácil ha conseguido que la capacidad de pensar se atrofie. Vivimos apresado bajo el yugo de una herramienta que nos dice que pensar, que hacer y como reaccionar. Generando una unidimensionalidad aún más oscura de la que pensó Marcuse, ya que de esta parece que no queremos salir, porque la promesa de no hacer nada es demasiado fuerte. Preferimos tener un pensamiento plano basado en respuestas cortas, breves y mágicas, porque incluso sabiendo que muchas de ellas están mal, no nos importa. Hemos conseguido una respuesta.

* Graduat i Màster en Filosofia (UIB)

► TEMA

Trobada amb els poetes a la Fira del Llibre

Bartomeu Bagur Froilan (Palma, 1953) ha guanyat, amb el seu primer llibre de poesia *L'abraçada hermafrodita dels caragols*, el XLIV Premi de Poesia '25 d'Abril' Vila de Benissa. El poemari ha estat publicat per Viena Edicions.

Bartomeu Bagur Froilan. Premi Poesia '25 d'Abril' Vila de Benissa

♦ Eduardo del Valle Pérez *

La 43 edició de la Fira del llibre, organitzada pel Gremi de Llibreters entre el 30 de maig i el 8 de juny a la plaça d'Espanya de Palma, comptarà amb la presència de Bartomeu Bagur Froilan, un poeta de primer nivell els versos del qual han estat reconeguts amb el prestigiós Premi de Poesia '25 d'Abril' Vila de Benissa.

sa.

Bartomeu Bagur, llicenciat en Filosofia i Lletres (especialitat en Llengua Catalana) ha exercit la docència durant quaranta anys al col·legi Ramon Llull de Santa Maria del Camí on és un professor conegut, respectat i estimat per l'empremta que ha deixat als seus alumnes a qui ha transmès el seu amor profund per la paraula i la literatura; així com per la seva cura empàtica, sincera i sensible cap a les necessitats vitals i intel·lectuals dels

seus estudiants.

Habitual de les tertúlies poètiques de la llibreria Lluna de Palma, Bartomeu Bagur ha bolcat al seu poemari un profund coneixement i sensibilitat literària adquirits al llarg de 57 anys de lectures, des d'aquell dia llunyà en què amb 15 anys va llegir per primera vegada la poesia de Gustavo Adolfo Bécquer. Aquests anys de maduració literària, d'ensenyança de la llengua i la literatura, de lectures i intercanvis amb altres poetes han fruit en un poemari vertebrat en dos eixos: el diàleg intimista i sincer amb un mateix, amb la seva infantesa i les persones que ens envolten a través del record, reflectit als seus versos amb

la delicadesa amb què tractaríem una peça de porcellana petita i delicada; i el compromís poètic social amb una mica de caràcter crític envers el món actual.

Llegir en Bartomeu és gaudir de la intimitat amb l'autor, de paraules precises, portadores de saviesa i ubicades al lloc exacte, abraçades les unes amb les altres conformant versos que com a batecs

formen una música poètica que enalteix l'esperit del lector, portant-lo allà on només les muses i la ploma del poeta poden romandre.

* Cap de Digitalització i Preservació Digital, Servei de Documentació i Arxiu de la UIB.

► TEMA

De Califòrnia als telepredicadors

La teologia de la prosperitat promet salut, amor i riquesa als fidels que aporten els seus diners a l'església. Aquesta innovació del cristianisme modern, nascuda del pentecostalisme als Estats Units, s'ha expandit globalment a través dels telepredicadors.

Teologia de la prosperitat

♦ Josep Maria Buades *

Si fa unes setmanes vaig tractar de la teologia de l'alliberament, avui faré alguns comentaris sobre l'altra gran innovació del cristianisme dels darrers setanta anys. En aquest cas, l'origen l'hem de trobar en el protestantisme dels Estats Units i, més concretament, en les esglésies pentecostals. El pentecostalisme va sorgir a comu-

nitats afroamericanes de Califòrnia a començament del segle XX i aviat es va estendre per tot el país, amb un culte que animava els fidels a cantar i ballar fins a entrar en èxtasi, imitant la rebuda de l'Esperit Sant experimentada pels apòstols a la Pentecostà

Amb el creixement dels mitjans de comunicació audiovisuals, aquest corrent evangèlic es va transformar en el neopentecostalisme dels 'telepredicadors'. Amb un discurs molt conservador i defensor dels valors de la família tradi-

cional, aquests pastors animaven els creients a dipositar un part substancial del seu sou en el compte de l'església, assegurant que seria la forma més ràpida d'aconseguir la gràcia de Déu. Una gràcia que tot d'una redundaria en una millora de les seves condicions de vida. Així, la teologia de la prosperitat recuperava el concepte medieval del delme i el transformava en quelcom pròxim a un fons d'inver-

sió diví. Déu premiarà el seu esforç econòmic amb salut, amor i riquesa. Fins i tot els apartaria dels vicis mundans, com el crim o el consum de drogues.

Per algú com jo que va ser educat per un orde catòlic mendicant, aquesta aproximació tan materialista a la fe

resulta una mica xocant. Però és innegable l'èxit que el neopentecostalisme ha tingut a Amèrica Llatina, Àfrica i fins i tot en alguns col·lectius europeus, proporcionant sovint una protecció social que les autoritats locals no són capaces d'entregar. Encerts casos han sabut practicar el sincretisme posant Jesús en el lloc de les antigues divinitats.

* Doctor en Història

COORDINACIÓ

Sebastià Serra i Busquets

♦ Antoni Vives Reus

♦ Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)